

Wymagania edukacyjne (podstawowe –P i ponadpodstawowe –PP) z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa

l.p.	Dział	Wymagania na poszczególne oceny				
		Dopuszczający (P)	Dostateczny (P)	Dobry (PP)	Bardzo dobry (PP)	Celujący (PP)
Wymagania śródroczne						
Rozdział I						
Bezpieczeństwo państwa						
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	– definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces – wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	– wymienia rodzaje bezpieczeństwa	– wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	opisuje geopolityczne położenie Polski omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	– wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy	wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski	omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska

Wymagania śródroczne

Rozdział II

Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

3.	Źródła zagrożeń	wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom	–omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia	– poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	
4.	Ostrzeżenie o zagrożeniach i alarmowanie	rozdziela sygnały alarmowe omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze	– wymienia sposoby przeciwdziałania panice	– opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	– charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5.	Ewakuacja	– wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie	opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku zna szkolną instrukcję ewakuacji	– uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych	– opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji	
		– rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne		– omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	– rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	
6.	Zagrożenia pożarowe	– rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	wymienia główne przyczyny pożarów opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	– wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku – wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	

7.	Zagrożenia powodziowe	– wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	– planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej – uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi – wie co należy zrobić w czasie ewakuacji	opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm powodziowy,	
8.	Ekstremalne warunki pogodowe	– wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	– omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	– opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu ekstremalnie niskich temperatur upałów wichur gwałtownych burz	
9.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych	– wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu	opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)	– zna system segregacji rannych TRIAGE
				zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce	– wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek	

10. definiuje pojęcie terroryzm – opisuje zasady zachowania – opisuje zasady – omawia genezę i formy rozumie konieczność się na wypadek: zachowania się na wypadek: współczesnych aktów powiadamiania służb strzelaniny ataku bombowego terroru

Zagrożenia
terrorystyczne

porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych

znalezienia się w sytuacji zakładniczej – zna główne przyczyny terroryzmu

ataku gazowego otrzymania podejrzanego przesyłki – wymienia najczęstsze akty terroru

Wymagania końcoworoczne

(na ocenę końcoworoczną wpływ mają oceny uzyskane w ciągu całego roku szkolnego)

Rozdział III

Podstawy pierwszej pomocy

12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	– wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych	
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych zna numery alarmowe	poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym	podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	– wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób	

14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” ocenia stan świadomości poszkodowanego umiejętnie stosuje folię NRC	ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa)	ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC układu poszkodowanego nieprzytomnego, ale	wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE	
			sprawdza, czy poszkodowany oddycha wymienia objawy utraty przytomności wymienia ogniwa łańcucha przeżycia	oddychającego, w pozycji bezpiecznej wymienia główne przyczyny omdlenia opisuje ogniwa łańcucha przeżycia	zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie	
15.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO	omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci wymienia objawy NZK zna przyczyny NZK	definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej	opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego potrafi wykorzystać AED w praktyce wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)	
16.	Apteczka pierwszej pomocy	– omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy	wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej turystycznej domowej	– proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	– opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy	
17.	Tamowanie krwotoków	stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające wie kiedy może zastosować opaskę uciskową potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach	wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie potrafi założyć opaskę uciskową	

18.	Złamania i zwichnięcia	zakłada temblak podaje przykłady zapobiegania urazom	– omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa	– wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie	– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów	
		w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie	wie jakie są typowe objawy złamania zna objawy zwichnięć i skręceń	opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa wie jakie są rodzaje złamań	– potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń	
19.	Oparzenia i odmrożenia	– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych wie jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni	wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń	proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować	

20.	Inne groźne przypadki	omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: zadławienia zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	wie jakie są przyczyny: zadławienia zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	omawia objawy w przypadkach: zadławienia zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: zadławienia omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	
-----	-----------------------	---	--	---	--	--

Wymagania końcoworoczne

(na ocenę końcoworoczną wpływ mają oceny uzyskane w ciągu całego roku szkolnego)

Rozdział IV

Kształtowanie postaw obronnych

21.	Terenoznawstwo	<p>Orientuje się w terenie według:</p> <p>charakterystycznych przedmiotów terenowych</p>	<p>Określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków</p> <p>lub wpływającego czasu marszu</p> <p>Orientuje się w terenie według : Słońca, Gwiazdy Polarnej</p>	<p>Orientuje się w terenie</p> <p>Umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania</p> <p>Wyznacza kierunki świata przy pomocy busoli, kompasu</p>	<p>Oblicza długość trasy marszu</p>	
22.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	<p>Wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwo</p>	<p>Opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa</p>	<p>Wymienia główne zagrożenia cyberbezpieczeństwa</p>	<p>Opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni i</p>	<p>Proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na Cyberbezpieczeństwo</p>
23.	Przygotowanie do ćwiczenia strzeleckiego	<p>Wymienia zasady bezpiecznego posługiwania się bronią</p>	<p>Wyjaśnia zasadę BLOS</p> <p>Rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką</p>	<p>Rozpoznaje podstawowe części składowe broni</p> <p>Opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich</p> <p>Identyfikuje części składowe broni</p>	<p>Opisuje zasady zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych</p> <p>Uczeń prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy</p>	

